

SDP:n valtuustoryhmän valtuustoaloite omaishoitajien hoitokorvauksen verovapaudesta

KH 14.11.2022 § 415

SDP:n valtuustoryhmä jätti 29.8.2022 valtuustoaloitteen omaishoitajien hoitokorvauksen verovapaudesta. Aloitteessa esitetään, että kaupunginvaltuuston päätös 27.9.2021 § 109 olla pidättämättä päätösvaltaa kunnallis- ja kiinteistöveroista vapauttamisessa otetaan uudelleen harkittavaksi ja kaupunginvaltuusto päättää myöntää omaishoitajille verovapautuksen omaishoitopalkkion kunnallisverosta vuosille 2023 – 2025.

Verosta vapauttamisella tarkoitetaan toimivaltaisen viranomaisen tekemää päätöstä, jossa vero- tai maksuvelvollinen vapautetaan osittain tai kokonaan suoritettavasta tai jo suoritetusta verosta. Verovelvollinen tekee verosta vapauttamista koskevan hakemuksen, jonka viranomainen ratkaisee. Hakemus voidaan myös hylätä.

Toimivalta kunnallis- ja kiinteistöverosta vapauttamisessa siirtyi Verohallinnolle 1.6.2013 alkaen veronkantolain muutoksella (882/2012), joka tuli voimaan 1.1.2013. Kunta voi kuitenkin pidättää ratkaisuvallan itsellään. Kunta voi tehdä veronkantoviranomaiselle kunnallisveron sekä kiinteistöveron ratkaisuvallaa koskevan ilmoituksen, jolloin ilmoituksensa mukaisesti kunta ratkaisee kunnallisverosta tai kiinteistöverosta taikka kummastakin verosta vapauttamista koskevat asiat noudattaen, mitä veronkantolain 47 §:ssä säädetään.

Pidättääkseen ratkaisuvallan itsellään 1.1.2022–31.12.2024 vireille tulevien hakemusten osalta, kunnan olisi ollut tehtävä ratkaisuvallan pidättämistä koskeva ilmoitus Verohallinnolle 19.11.2021 mennessä. Kun kaupunginvaltuusto on 27.9.2021 päättänyt olla pidättämättä toimivaltaa vapauttamishakemuksissa kaupungilla, on toimivalta vapautushakemusten käsittelyssä siirtynyt Verohallinnolle.

Aloitteessa esitetään, että omaishoitajien omaishoitokorvaus vapautetaan kunnallisverosta. Verosta vapauttamisesta säädetään veronkantolain 47 §:ssä seuraavasti:

”Verohallinto voi hakemuksesta myöntää vapautuksen tämän lain nojalla kannettavasta verosta tai maksusta sekä niiden viivästysseuraamuksista ja muista seuraamuksista. Vapautusta ei kuitenkaan voida myöntää tuloveron ennakosta ennen verovuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä eikä korkotulon lähdeverosta. Vapautus voidaan myöntää osittain tai kokonaan.

Vapautus voidaan myöntää, jos:

- 1) vero- tai maksuvelvollisen veronmaksukyky on sairauden, työttömyyden, elatusvelvollisuuden tai muun vastaavan syyn vuoksi olennaisesti alentunut;
- 2) vapautuksen myöntämiseen on verovelvollisen velkajärjestelyn vuoksi erityisiä syitä; tai
- 3) veron periminen on muusta erityisestä syystä ilmeisesti kohtuutonta.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, vapautus perintöverosta ja lahjaverosta voidaan myöntää, jos:

- 1) veron periminen ilmeisesti vaarantaisi maa- tai metsätalouden tai muun yritystoiminnan jatkuvuuden tai työpaikkojen säilyvyyden; tai
- 2) pesäosuuden tai lahjan arvo on verovelvollisuuden alkamisen jälkeen olennaisesti vähentynyt ja vapautuksen myöntämiseen on siihen liittyviä erityisiä syitä.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, valmisteverosta voidaan myöntää vapautus, jos kysymys on sellaisista veronalaisista tuotteista, joita käytetään rajoitetun ajan tutkimus- tai kehittämishankkeissa, joiden tarkoituksena on ympäristöystävällisempien tuotteiden tai uusiutuvista luonnonvaroista saatavien polttoaineiden tekninen kehittäminen. (13.11.2020/785)”

Näin ollen pelkästään omaishoitajien hoitokorvauksesta ei voida myöntää verosta vapautusta kaupunginvaltuuston päätöksellä vaan verosta vapauttamispäätös tehdään aina hakemuksen perusteella ja päätös perustuu edellä mainittuihin seikkoihin, ei pelkästään siihen, että tulo on saatu omaishoitokorvauksena.

Valmistelija: taluspäällikkö

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena SDP:n valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 12.12.2022 § 146
4146/00.02.00.03/2022

Ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena SDP:n valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin keskustelutta yksimielisesti.

Valtuustoaloite

Omaishoitajien hoitokorvaus verovapaaksi

Viite: Joensuun kaupunginvaltuuston päätös 27.09.2021 § 109, laki veronkantolain muuttamisesta 882/2012 ja veronkantolaki 11/2018

Omaishoito on yhteiskunnalle ylivoimaisesti edullisin ja vaivattomin tapa jatkuvan hoivan tarpeessa olevien hoitamiseen. Omaishoidolla autetaan hoidon tarpeessa olevia asumaan omassa tai omaishoitajan kodissa mahdollisimman pitkään. Koti on jokaiselle parempi ja mieluisampi paikka kuin laitos. Omaishoito säästää laitospaikkoja vielä vaikeammassa tilanteessa olevien kuntalaisten hoitoon.

Erityisesti vanhustenhuollossa koetaan jatkuvasti hoitohenkilökunnan alimitoitusta koulutetun henkilöstön puutteen vuoksi. Omaishoitajien määrän lisääminen keventäisi hoitohenkilökunnan tarvetta niin yhteiskunnan kuin yksityisten ylläpitämissä hoitolaitoksissa ja tässä pyrkimyksessä verovapaudella on merkittävä vaikutus. Suuret ikäluokat tarvitsevat vanhetessaan tulevien vuosien aikana lisää täyden palvelun hoitolaitoksia. Niiden rakentamispainetta voidaan vähentää omaishoitojärjestelmään panostamalla. Samalla voidaan tasoittaa laitospaikkatarpeen huippua tulevina vuosina. Molemmat keinot lisäävät omaishoitoa tarvitsevien läheisten mahdollisuuksia ryhtyä omaishoitajiksi.

Kun verotettavaa tuloa oleva omaishoitokorvaus on pääosin 500 - 700 euroa kuukaudessa, palautuu kunnalle noin 1 500 euroa vuodessa jokaiselta omaishoitajalta verotuloina. Nettona yhteiskunnan kokonaiskustannus omaishoidon piirissä olevasta henkilöstä on siten vajaan 5 000 euron suuruusluokkaa vuodessa. Tuolla summalla yhteiskunta pystyy tuottamaan hoitoa sitä tarvitsevalle alle kahden kuukauden ajan. Omaishoidon kustannukset per hoidettava ovat siten vain murto-osa laitoshoidon vastaavista kustannuksista.

Joensuun kaupunginvaltuusto päätti olla pidättämättä ratkaisuvaltaa kunta- ja kiinteistöverosta vapauttamista koskeissa asioissa 27.09.2021 § 109. SDP:n Joensuun kaupunginvaltuustoryhmä ehdottaa, että

kaupunginvaltuuston päätös otetaan uudelleen harkittavaksi ja kaupunginvaltuusto päättää myöntää omaishoitajille verovapautuksen omaishoitopalkkion kuntaverosta vuosille 2023-2025,

Tällä päätöksellä Joensuun kaupunki osoittaa arvostusta omaishoitajien työlle ja kannustaa omaishoitajia jatkamaan yhteiskunnan kannalta arvokasta ja tuottavaa työtä.

Eila Heinonen
valtuustoryhmän puheenjohtaja

Anni Torni
valtuustoryhmän sihteeri

